

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Ivdiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

10. Peccata, quae in damnum tertij vergunt, & quae solùm peccanti
nocent, in quo differant?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

existimaretur correctio vel induc^tio testium profutura. Ita *Suar.* tom 4. de Relig. lib. 10. cap. 12. n. 36. Ratio, quia denunciatio judicialis tendit ad bonum commune delicto delinquentis damnificatum, per punitionem reparandum, & secundariò ad delinquentem corrigendum. Cùm ergo hujusmodi delictis bonum commune læsum non sit, & ex alia parte non appareat necessitas denunciationis judicialis ad delinquentis correctionem, nequaquam fieri debet, quin secreto priùs corripiatur. Præterea, si in his peccatis ordo correctio servandus non est, in nullis erit ex necessitate servandus: nam in peccatis omnino secretis (ut paulò infra dicemus) raro potest ad denunciatiōem judicialeм procedi: in omnino publicis non est præmitenda, neque; induc^tio testium: Ergò ne dicamus processum correctionis à Christo præscriptum fore inutileм, affirmandum est in iis peccatis, quæ partim sunt secreta, partim publica, servari optimè posse.

10. Est tamen magna differentia inter hæc peccata, quæ solūm peccanti nocumentum afferunt, & inter illa quæ aliis no-

cent: in delictis enim soli peccanti noxiis, sufficit probabilis spes seu non desperatio fructus, ut correctio secreta debeat ex præcepto Divino præmitti: at in peccatis damnum tertio inferentibus, certitudo moralis requiritur, id est, quæ omne dubium in contrarium excludat de fructu correctionis & evitacionis omnium damnorūm, quæ timentur. Ita *Suar. de Charitate* disp. 8. S. 6. n. 6. pag. 760. Unde infero in iis peccatis, quæ partim sunt secreta, partim publica, quæque delinquenti solum damnum inferunt, regulariter loquendo servandum esse ordinem à Christo præscriptum.

ii. Grayissima tamen est difficultas, an in delictis omnino secretis, quæ in iudicio probari non possunt, ut sunt, quæ ab uno tantum, præter committentem sciuntur, judicialiter denuncianda sint, si in damnum tertii vel communitatis vergant? Et quidem si per monitionem secretam delinquenti vel alteri tertio factam sufficienter intelligitur damnum imminens reparari, clarum ferè est, non esse locum denunciationi judiciali, hæc enim solum ap-

poni